

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 16. januar 2025
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Mostafa Mohammadi
Sagsnr.: 2024-16048
Dok.: 3546756

Besvarelse af spørgsmål nr. 309 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 309 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 5. december 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Stefanie Lydert Terkildsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 309 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Kan ministeren bekræfte, at straffen i narkosager for ligeartet kriminalitet er faldende og angive en grund hertil?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten har undersøgt mulighederne for at trække oplysninger fra Det Centrale Kriminalregister (KR) vedrørende udviklingen i strafudmålingen for narkotikakriminalitet ved at lave datatræk på den gennemsnitlige straflængde i sager, der er afgjort i perioden 2020-2024.

Der er trukket data for sager om overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 1 og 2, og sager om overtrædelse af lov om euforiserende stoffer § 3 både i forhold til besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug samt sager vedrørende videreoverdragelse af euforiserende stoffer (eller besiddelse med henblik herpå).

Det er ikke muligt via KR at trække data for de enkelte stof typer eller mængden af euforiserende stoffer i de enkelte sager, hvilket må antages at have haft afgørende betydning for den udmålte straf, hvorfor det ikke er muligt via elektronisk udtræk fra KR at tilvejebringe oplysninger om strafudmålingen for forskellige typer af euforiserende stoffer overfor hinanden.

Det bemærkes dog, at der i praksis ses at være afsagt domme, hvor der er udmålt en straf, der ligger under det angivne (vejledende) udgangspunkt om fem års fængsel for et kilo kokain. Statsadvokaterne har imidlertid hertil oplyst, at det fortsat er deres vurdering, at det er det i Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om narkotika angivne strafniveau, der er retvisende.

Tabel 1a. Gennemsnitlig længde af frihedsstraf i dage for overtrædelse af straffelovens § 191, fordelt på år og afgørelsestype (alle sager)

	Afgørelsestype	2020	2021	2022	2023	2024
§ 191, stk. 1	Dom	886,5	776,1	1.039,1	1.107,6	1.248,4
§ 191, stk. 1	Betinget dom	218,3	226,7	163,8	172,0	179,0
§ 191, stk. 1	Betinget dom og bøde	132,0	185,0	197,1	180,6	165,0
§ 191, stk. 1	Delvis betinget dom	468,5	307,3	352,9	358,7	334,3
§ 191, stk. 1	<i>Total</i>	<i>787,5</i>	<i>674,2</i>	<i>909,9</i>	<i>963,7</i>	<i>1.063,5</i>
§ 191, stk. 2	Dom	1.544,2	1.725,5	1.751,7	2.420,0	2.153,9

§ 191, stk. 2	Betinget dom	202,1	155,0	158,8	205,0	72,5
§ 191, stk. 2	Betinget dom og bøde	120,0	-	-	-	270,0
§ 191, stk. 2	Delvis betinget dom	379,3	224,6	289,0	678,3	391,7
§ 191, stk. 2	<i>Total</i>	<i>1.383,4</i>	<i>1.539,3</i>	<i>1.587,7</i>	<i>2.303,5</i>	<i>2.051,3</i>

Tabel 1b. Gennemsnitlig længde af frihedsstraf i dage for overtrædelse af straffelovens § 191, fordelt på år og afgørelsestype (rene sager)

	Afgørelsestype	2020	2021	2022	2023	2024
§ 191, stk. 1	Dom	774,0	691,2	934,1	763,9	783,2
§ 191, stk. 1	Betinget dom	183,4	145,0	126,0	158,2	154,6
§ 191, stk. 1	Delvis betinget dom	407,7	305,3	226,5	376,9	315,3
§ 191, stk. 1	<i>Total</i>	<i>651,5</i>	<i>588,2</i>	<i>763,5</i>	<i>633,5</i>	<i>667,3</i>
§ 191, stk. 2	Dom	1.461,5	1.941,1	1.372,9	1.645,2	2.065,3
§ 191, stk. 2	Betinget dom	203,8	160,0	124,7	120,0	40,0
§ 191, stk. 2	Delvis betinget dom	387,0	180,0	240,0	455,0	300,0
§ 191, stk. 2	<i>Total</i>	<i>1.328,1</i>	<i>1.670,4</i>	<i>1.198,6</i>	<i>1.558,7</i>	<i>1.968,3</i>

Tabel 2a. Gennemsnitlig længde af frihedsstraf i dage for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer, fordelt på år og afgørelsestype (alle sager)

	Afgørelsestype	2020	2021	2022	2023	2024
Lov om EUF	Dom	58,4	65,9	68,3	64,5	63,6
Lov om EUF	Betinget dom	30,2	27,5	35,5	27,2	32,5
Lov om EUF	Betinget dom og bøde	33,9	35,6	33,1	36,1	34,8
Lov om EUF	Delvis betinget dom	138,0	197,9	101,8	100,0	167,5
Lov om EUF	<i>Total</i>	<i>41,0</i>	<i>45,0</i>	<i>47,5</i>	<i>45,1</i>	<i>47,1</i>

Tabel 2b. Gennemsnitlig længde af frihedsstraf i dage for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer, fordelt på år og afgørelsestype (rene sager)

	Afgørelsestype	2020	2021	2022	2023	2024
Lov om EUF	Dom	30,6	21,9	33,7	28,6	29,0
Lov om EUF	Betinget dom	26,2	24,7	28,1	25,8	26,9
Lov om EUF	Betinget dom og bøde	-	43,3	-	-	-
Lov om EUF	Delvis betinget dom	-	270,0	-	60,0	-
Lov om EUF	<i>Total</i>	<i>26,6</i>	<i>27,6</i>	<i>29,5</i>	<i>27,1</i>	<i>27,6</i>

Tabel 3a. Gennemsnitlig længde af frihedsstraf i dage for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer (salg), fordelt på år og afgørelsestype (alle sager)

	Afgørelsestype	2020	2021	2022	2023	2024
Lov om EUF	Dom	112,1	117,3	108,0	105,0	114,8
Lov om EUF	Betinget dom	50,9	47,9	50,5	52,4	55,7
Lov om EUF	Betinget dom og bøde	58,2	56,9	56,6	65,9	63,0
Lov om EUF	Delvis betinget dom	145,0	122,0	131,4	132,3	169,3
Lov om EUF	<i>Total</i>	<i>86,7</i>	<i>86,6</i>	<i>83,3</i>	<i>80,6</i>	<i>88,0</i>

Tabel 3b. Gennemsnitlig længde af frihedsstraf i dage for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer (salg), fordelt på år og afgørelsestype (rene sager)

	Afgørelsestype	2020	2021	2022	2023	2024
Lov om EUF	Dom	69,3	82,1	70,5	63,8	89,8
Lov om EUF	Betinget dom	48,2	41,5	43,1	48,1	52,3
Lov om EUF	Betinget dom og bøde	70,0	-	40,0	50,0	40,0
Lov om EUF	Delvis betinget dom	154,3	102,0	144,0	114,0	190,0
<i>Lov om EUF</i>	<i>Total</i>	<i>58,3</i>	<i>56,5</i>	<i>55,7</i>	<i>54,8</i>	<i>69,4</i>

Tabel 4a. Gennemsnitlig bødestraf i kr. for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer, fordelt på år og afgørelsestype (alle sager)

	Afgørelsestype	2020	2021	2022	2023	2024
Lov om EUF	Dom	12.150,6	10.525,0	12.427,3	13.303,9	10.414,1
Lov om EUF	Idømt bøde	7.551,4	6.262,6	6.189,0	7.022,4	6.555,9
Lov om EUF	Betinget dom	12.333,3	-	18.250,0	1.500,0	-
Lov om EUF	Betinget dom og bøde	13.310,6	13.963,7	14.231,1	15.935,2	13.109,8
Lov om EUF	Delvis betinget dom	7.000,0	9.250,0	17.750,0	-	11.262,5
Lov om EUF	Udeblivelsesdom	6.761,5	5.843,8	6.126,7	6.575,5	6.152,0
Lov om EUF	Bødevedtagelse i retten	5.007,6	4.156,3	4.968,8	6.433,3	6.142,9
Lov om EUF	Militær straf	4.375,0	-	-	-	-
Lov om EUF	Afgjort med bødeforelæg	3.001,5	2.987,7	3.107,5	3.210,2	3.646,7
Lov om EUF	Dom uden retsmøde	4.603,3	4.640,2	4.670,4	4.774,4	5.086,2
<i>Lov om EUF</i>	<i>Total</i>	<i>4.038,8</i>	<i>4.056,3</i>	<i>4.156,1</i>	<i>4.278,8</i>	<i>4.576,7</i>

Tabel 4b. Gennemsnitlig bødestraf i kr. for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer, fordelt på år og afgørelsestype (rene sager)

	Afgørelsestype	2020	2021	2022	2023	2024
Lov om EUF	Dom	5.000,0	2.000,0	-	54.000,0	1.500,0
Lov om EUF	Idømt bøde	4.392,9	4.428,2	4.219,9	4.617,8	4.338,5
Lov om EUF	Betinget dom	-	-	18.500,0	-	-
Lov om EUF	Betinget dom og bøde	-	6.166,7	-	-	-
Lov om EUF	Udeblivelsesdom	8.000,0	14.000,0	5.333,3	-	9.500,0
Lov om EUF	Bødevedtagelse i retten	4.922,4	3.819,4	4.545,5	4.078,9	3.500,0
Lov om EUF	Afgjort med bødeforelæg	2.644,7	2.687,2	2.774,8	2.908,4	3.170,6
Lov om EUF	Dom uden retsmøde	7.750,0	9.000,0	18.000,0	3.000,0	4.500,0
<i>Lov om EUF</i>	<i>Total</i>	<i>2.688,7</i>	<i>2.731,2</i>	<i>2.809,9</i>	<i>2.949,0</i>	<i>3.191,2</i>

Tabel 5a. Gennemsnitlig bødestraf i kr. for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer (salg), fordelt på år og afgørelsestype (alle sager)

	Afgørelsestype	2020	2021	2022	2023	2024
Lov om EUF	Dom	10.595,3	8.803,8	8.885,5	16.293,0	12.210,0
Lov om EUF	dømt bøde	7.777,8	9.294,7	5.613,6	9.150,0	8.461,5
Lov om EUF	Betinget dom	-	7.500,0	25.000,0	-	1.500,0
Lov om EUF	Betinget dom og bøde	10.109,4	7.337,5	9.095,2	13.487,5	9.181,9
Lov om EUF	Delvis betinget dom	15.625,0	42.500,0	15.333,3	17.875,0	27.500,0
Lov om EUF	Udeblivelsesdom	4.166,7	2.000,0	12.400,0	6.000,0	500,0
Lov om EUF	Bødevedtagelse i retten	3.750,0	5.500,0	4.000,0	6.000,0	4.000,0
Lov om EUF	Afgjort med bødeforelæg	5.816,9	5.180,3	6.301,9	6.178,1	6.242,1
Lov om EUF	Dom uden retsmøde	5.653,1	6.791,4	6.177,7	7.088,6	7.532,8
<i>Lov om EUF</i>	<i>Total</i>	<i>7.683,9</i>	<i>6.893,5</i>	<i>7.386,9</i>	<i>9.074,5</i>	<i>8.505,8</i>

Tabel 5b. Gennemsnitlig bødestraf i kr. for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer (salg), fordelt på år og afgørelsestype (rene sager)

	Afgørelsestype	2020	2021	2022	2023	2024
Lov om EUF	Dom	5.500,0	2.500,0	2.000,0	-	-
Lov om EUF	Idømt bøde	5.666,7	8.075,0	5.187,5	6.772,7	8.218,8
Lov om EUF	Betinget dom	-	-	-	-	1.500,0
Lov om EUF	Betinget dom og bøde	2.666,7	-	15.000,0	2.500,0	1.000,0
Lov om EUF	Delvis betinget dom	50.000,0	-	-	-	-
Lov om EUF	Bødevedtagelse i retten	3.750,0	3.625,0	4.000,0	6.000,0	4.000,0
Lov om EUF	Afgjort med bødeforelæg	5.126,7	4.956,4	5.884,8	5.775,8	5.797,2
<i>Lov om EUF</i>	<i>Total</i>	<i>5.530,9</i>	<i>5.129,8</i>	<i>5.842,2</i>	<i>5.847,7</i>	<i>6.184,0</i>

Bemærkninger:

Data er analyseret på baggrund af Det Centrale Kriminalregister (KR). Der tages forbehold for indtastningsfejl. Data er dynamiske, idet der tages hensyn til rettelser af indtastningsfejl, forsinkede opdateringer, nye afgørelser mv. Grundet efterslæb i opdatering af afgørelser på alle sagsområder i KR, anses data først for at være komplet i datatræk foretaget mindst to måneder efter seneste afgørelsesdato.

Data er opdateret den 7. november 2024.

Tallene er opgjort efter seneste afgørelse, hvortil afgørelsen kan være anket i mellemtiden. Derfor er afgørelserne ikke nødvendigvis endelige.

Data er opgjort som antal afgørelser, hvor en person har modtaget en afgørelse for hovedforholdet.

Det bemærkes, at en del af bøderne som fremgår i tabellerne 4a, 4b, 5a samt 5b er givet i kombination med frihedsstraffe.

Det bemærkes, at gerningskode 84110 er den gerningskode, politiet sædvanligvis benytter i forbindelse med besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug, mens gerningskode 84111 sædvanligvis benyttes i forbindelse med sager om videreoverdragelse af euforiserende stoffer eller besiddelse med henblik herpå. Gerningskode 71281 benyttes sædvanligvis

ved overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 1 (dvs. videreoverdragelse af euforiserende stoffer under særligt skærpende omstændigheder), mens gerningskoden 71282 sædvanligvis anvendes, hvis den pågældende er sigtet for § 191, stk. 2 (smugling mv. af narkotika). Fejlregistreringer kan dog forekomme, ligesom det kan ske, at hensigten med besiddelsen eller mængden af de euforiserende stoffer vurderes anderledes af f.eks. anklagemyndigheden eller domstolene, uden at forholdet nødvendigvis bliver omjournaliseret til en anden gerningskode.

Vedrørende datatræk om straflængder og bødestørrelser baseret på KR

Der skelnes mellem rene sager og ikke-rene sager (alle sager).

Rene sager omfatter afgørelser (ét hovedforhold med én gerningsmand) bestående af et enkelt forhold, som har ført til fældende afgørelse, og hvor hovedforholdet angår den valgte gerningskode. Afgørelser med fællesstraf indgår ikke, dvs. afgørelser, hvor den betingede straf fra en tidligere straf indgår i strafudmålingen. En ren sag er et udtryk for, hvad én overtrædelse af en given kriminalitetstype giver i straf.

Datatrækket viser antallet af rene sager som registreret i KR, på dataudtrækstidspunktet. Der tages forbehold for, at der i cirkulæret om registrering mv. i Det Centrale Kriminalregister (Kriminalregisteret) er fastsat en række kriterier for, hvornår afgørelser skal registreres og slettes i KR. På baggrund heraf kan det ikke udelukkes, at der vil kunne indgå sager i ovenstående datatræk, som indeholder flere fældende forhold, men som registreringsmæssigt i henhold til førnævnte cirkulære optræder som rene.

Ikke-rene sager omfatter afgørelser (ét hovedforhold med én gerningsmand), hvor hovedforholdet angår den valgte gerningskoden, men hvor afgørelsen også omfatter biforhold. Det kan både være biforhold med samme gerningskode som i hovedforholdet eller biforhold med anden gerningskode som i hovedforholdet. Ligeledes indgår fællesstraffe, dvs. afgørelser, hvor den betingede straf fra en tidligere straf indgår i strafudmålingen. Straflængden er således påvirket af antal forhold og type kriminalitet, som afgørelsen omfatter.

Datagrundlaget (dvs. antallet af afgørelser, som den gennemsnitlige straflængde er baseret på) reduceres væsentligt, når straflængden opgøres på rene sager.”